STJEPAN LICE

JEKA LJUBAVI

DJEDOV I BAKIN KRIŽNI PUT

Adobe PDF PrintEngine

© 2019 by SALESIANA d.o.o.
Omiška 8, Zagreb
salesiana@salesiana.hr
www.salesiana.hr

Objavljeno u suradnji
s Vijećem Hrvatske biskupske konferencije
za život i obitelj.

Za nakladnika: Mihovil Kurkut
Urednica: Nada Babić
Naslovnica i prijelom: Hrvoje Orlović
Tisak: Denona, Zagreb
ISBN: 978-953-205-198-8

Adobe PDF PrintEngine

STJEPAN LICE

JEKA LJUBAVI

DJEDOV I BAKIN KRIŽNI PUT

Salesiana
Zagreb, 2020.

Adobe PDF PrintEngine

Ivo Dulčić autor je četrnaest postaja križnoga puta
u crkvi Navještenja Marijina koja je u sklopu
franjevačkoga samostana na otočiću Košljunu.
Taj križni put postavljen je 1961. godine.

Adobe PDF PrintEngine

SADRŽAJ

Pristupna postaja 9
Prva postaja 10
Druga postaja 14
Treća postaja 18
Četvrta postaja 22
Peta postaja 26
Šesta postaja 30
Sedma postaja 34
Osma postaja 38
Deveta postaja 42
Deseta postaja 46
Jedanaesta postaja 50
Dvanaesta postaja 54
Trinaesta postaja 58
Četrnaesta postaja 62
Zaključna postaja 66
Uskrs Iva Dulčića 68
Istinujući u ljubavi 70
Svjedočanstvo vjernosti 71

Adobe PDF PrintEngine

Adobe PDF PrintEngine

Posvećeno svim naraštajima naše obitelji:
svima koji su nam prethodili,
svima koji će slijediti po nama...

U ovom trenutku osobito, novorođenoj djevojčici,
našoj unučici imenom Maria.

Adobe PDF PrintEngine

Adobe PDF PrintEngine

PRISTUPNA POSTAJA

ALI TI SI IMAO STRPLJENJA S NAŠIM RASTOM

Tvoja je volja bila da se susretnemo,
nas dvoje – danas već baka i djed,
da postanemo jedno
i tako prođemo ovom zemljom.
S tobom.

Tvoje nam je ime svjetiljka
koja nas obasjava iznutra i izvana.
Našoj si krhkosti povjerio
toliko onoga što nas silno premašuje,
čemu nismo bili dorasli.
Ali ti si imao strpljenja s našim rastom.
S našim očima da progledamo,
s našim ušima da čujemo
i da u dragocjenim trenutcima
progovorimo tvojim riječima.
Tvojim životom.

Adobe PDF PrintEngine

I

ISUSA OSUĐUJU NA SMRT

Tada Pilat uze i izbičeva Isusa. A vojnici spletoše vijenac od trnja i staviše mu ga na glavu; i zaogrnuše ga grimiznim plaštem. I prilazili su mu i govorili: »Zdravo, kralju židovski!« I pljuskali su ga. A Pilat ponovno iziđe i reče im: »Evo vam ga izvodim da znate: ne nalazim na njemu nikakve krivice.«

Iziđe tada Isus s trnovim vijencem, u grimiznom plaštu. A Pilat im kaže: »Evo čovjeka!« Tada im ga preda da se razapne.

Iv 19, 1-5.16a

Adobe PDF PrintEngine

Adobe PDF PrintEngine

JER ČESTO SE DOGODI
DA ČOVJEK NE USPIJE PRAVO ODABRATI

Mnogim godinama
i mnogim desetljećima
u čovjekovu se srcu nakupi obilje gorčine
ili obilje zahvalnosti.
I bude mu gorčina poput mlinskoga kamena ovješena o srce.
I čovjek potone.
I bude mu zahvalnost poput ptice koja širi svoja krila.
I uzdigne mu srce.

Ipak, najčešće se u čovjekovu srcu
nakupe i gorčina i zahvalnost,
i radosti i boli,
i nade i strepnje.
Nakupi se i ono što bi čovjek htio i što ne bi htio.
Jer često se dogodi da čovjek ne uspije pravo odabrati.
Bude, naime, dana kada prevlada snaga
i dana kada prevlada slabost.

No u konačnici, čovjek odabire sebe.
Svoj pogled: ono u što će biti zagledan.
Svoj korak: onaj kojim će putovima ići.
Svoj rad: ono čemu će se posvetiti.
Odabirući sebe, čovjek odabire i s kim će i za koga će živjeti.
S kim će dijeliti život. Za koga ga razdati.

Adobe PDF PrintEngine

Bake i djedovi nužno su već odmakli na svojemu životnom putu.
Suočili su se sa svojim životom i posvjedočili životu svoj izbor.

Naša su djeca riječi,
govor naše ljubavi kojom smo progovorili.
I njihova djeca govor su naše ljubavi.
Odlučiti se za njih, odlučiti se za život
znači poći neslućenim putovima.
Pođemo li s ljubavlju, ti putovi neće zbog toga uvijek biti prohodniji.
Ali ljubav ne pita. Ona ide. I ne zaustavlja se.
Vjerna je svojemu putu.
I svima s kojima i zbog kojih ide.

Hvala ti, Gospodine, za godine za nama,
za godine i za dane pred nama.
Hvala ti za ovaj dan
koji si nam darovao da ljubimo.

Adobe PDF PrintEngine

II

ISUS PRIMA NA SE KRIŽ

Onda vojnici upraviteljevi uvedoše Isusa u dvor upraviteljev i skupiše oko njega cijelu četu. Svukoše ga pa zaogrnuše skrletnim plaštem. Spletoše zatim vijenac od trnja i staviše mu na glavu, a tako i trsku u desnicu. Prigibajući pred njim koljena, izrugivahu ga: »Zdravo, kralju židovski!«

Onda pljujući po njemu, uzimahu trsku i udarahu ga njome po glavi. Pošto ga izrugaše, svukoše mu plašt, obukoše mu njegove haljine pa ga odvedoše da ga razapnu.

Mt 27, 27-31

Adobe PDF PrintEngine

Adobe PDF PrintEngine

NIJE MUDRO MIMOIĆI KRIŽEVE

Nerijetko ne razumijemo svijet naših unuka.
Odviše toga izmiče našem iskustvu, našem shvaćanju.
Unaprijed strepimo kakav će biti svijet u kojemu će živjeti naši unuci.
Pitamo se kako će biti živjeti u tom svijetu?
Na kakve će izazove naići? Kako će u njemu opstati kao ljudi?
Kakve će im biti radosti? Hoće li ih biti dovoljno da im napoje srca?
Hoće li iskusiti kako je smisao vremena da čovjek susretne Boga i pođe s njim?

I mi smo djeca svojih roditelja, unuci svojih baka i djedova...
I oni su se – dok smo odrastali – pitali o tome,
premda se tada svijet i uvjeti života u njemu
nisu tako brzo, i tako nestrpljivo mijenjali.
Danas, nakon svega što je bilo,
u ovom nesavršenu svijetu mi,
u svojoj nesavršenosti, živimo puna srca.

Katkada se dogodi
da sami sebi tešemo križeve,
posve nepotrebne, neplodne.
Događa se da nam drugi tešu križeve
– da nam naude.
Ili jer imaju povjerenja u nas.

Adobe PDF PrintEngine

Katkada prihvaćamo križeve drugih
da ih podržimo ili rasteretimo.
Ili jer slutimo da nas se na neki način osobno tiču.
Da se tiču onih do kojih nam je osobito stalo.

Ne, nije moguće,
štoviše – nije mudro mimoići križeve –
jer ljubav je ona koja nas poziva u njihovu službu.
Bez križeva naša srca, naši životi,
ne bi mogli dozrjeti,
ne bi mogli opravdati
vrijeme koje nam je darovano.

Hvala ti, Gospodine, za sve načine
na koje si nas učio životu
da bismo postali tvojim ljudima.

Adobe PDF PrintEngine

ZAKLJUČNA POSTAJA

ZAGRLJAJ S BOGOM

Kako život odmiče,
sve više razumijemo
da je život,
hod ovom zemljom,
zagrljaj s Bogom.
Zagrljaj
u kojem nas Bog
želi međusobno povezati.

Tijekom godina
život bake i djeda
postaje isti zagrljaj.
Oni
istim zagrljajem
grle svoju djecu,
djecu svoje djece...
i njihovu djecu.

Uzdrhtali zagrljaj
u kojem je snaga iskustva,
djetinji zagrljaj koji obuhvaća više,
mnogo više nego što ruke mogu,
i suzdržani zagrljaj
koji smatra da vrijeme grljenja
pripada kojoj drugoj životnoj dobi,
međusobno se usklađuju.
Bude li sreće – već za života.
Jer rječnik zagrljaja
iscrpniji je od rječnika
sazdanih od riječi,
uz to, i okrjepljuje do dna.
A život s one strane vječnosti
i opet je zagrljaj,
zagrljaj u kojem je sve ispunjeno.

Adobe PDF PrintEngine

Hvala ti, Gospodine,
što nam daruješ znati da ćemo, kada tomu dođe vrijeme,
moći mirno počinuti jer ti ne ćeš počivati.
Hvala ti za život koji se nastavlja.
Hvala ti za one po kojima se nastavlja.

Adobe PDF PrintEngine

USKRS IVA DULČIĆA

Igor Zidić

Pa ti je križ.
Ispale su i brokve
iz tvoji' ruk i nog.
Potrla se kopja
i ostinila spužva
o' žuči i kvasine.
Ne kapje višje
tvoja krv
i ne potiš se
znojen ledenin:
zatvorile se rane,
Dom je svud oko tebe
i niko te ne ispituje
ča ti je bija otac,
ča ste činili od četres i prve
do četres pete,
grete li u crikvu,
'ko van zalazi u kuću,
s kin se lipo gledate
i, najskoli, ko van dojde
čestitat Božić.
U mrtvome snu
počiva straža rimska
prid tvojin grebon.
Stina se odmiče:
rukon o ruku s dušon,
ti se, proziran,
dižeš,
a tilo tvoje brez tila
u blagoj noći
pramalića
svitli
ka zvizda
u Judeji.

Adobe PDF PrintEngine

Studija za lik Krista Kralja, 1959.

Adobe PDF PrintEngine

ISTINUJUĆI U LJUBAVI

Malo je ljudi, koje god dobi bili, koji na pitanje tko ih je osobito volio ili koga su oni osobito voljeli ne bi spomenuli djeda ili baku kao one koji su ih voljeli na osobit način. O tome svjedoče mnoge pjesme u kojima je opjevana ljubav djedova i baka prema svojim unucima. Njihova je ljubav duboka i snažna poput roditeljske, zaigrana poput vršnjačke, puna blagosti i mudrosti poput Božje ljubavi. Ta je ljubav počela davno prije rođenja unučadi, štoviše i prije majčina ili očeva rođenja. Ljubav u kojoj smo očekivani i unaprijed ljubljeni. Ljubav najsličnija Božjoj ljubavi.

Možda je zato Stjepan Lice, autor ne samo jednoga križnoga puta, ovomu – djedovu i bakinu križnomu putu – dao naslov *Jeka ljubavi*. Taj naslov nedvosmisleno govori o *ljubavi koja nigda ne prestaje*: rečena riječ odjekuje naraštajima, teče poput rijeke – vazda ista i vazda drugačija, kao potomstvo pravednika.

Bezdan doziva bezdan bukom slapova tvojih: život koji doziva i daje život, ljubav koja doziva i daje ljubav... Ljubav koja je spremna trpjeti i opraštati, živjeti i umirati. To je ljubav koja se ispunja u posvećenosti drugima, ne u ugađanju sebi.

Takva ljubav zamršene ljudske putove čini prohodnima vodeći putove i putnike k izvoru, k Ljubavi samoj.

Adobe PDF PrintEngine

SVJEDOČANSTVO VJERNOSTI

Hrvatski slikar Ivo (Ivan) Dulčić rođen je u kolovozu 1916. godine u Dubrovniku na blagdan svete Klare, kao sedmo dijete i jedini sin doseljenih Hvarana iz Brusja, Ante i Margarite rođ. Miličić. U Beogradu je prekinuo studij prava kao apsolvent te od 1941. god. pohađa Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu, gdje su njegovi ključni učitelji Ljubo Babić i Krsto Hegedušić. Prvi ga je uveo u slikarstvo uljanim bojama, a drugi u zidno slikarstvo (freske). Već 1946. god. bio je političkim progonom udaljen s Akademije. Od 1955. god. naizmjence je boravio u Zagrebu i Dubrovniku.

Najvrsniji poznavatelj hrvatskoga slikarstva i sama slikara, Igor Zidić, kaže kako iz Dulčićevih slika zrači moć slikarskoga umijeća: „čudesna zvučnost boje i svjedočanstvo vjernosti. Kakve? Prva je, čini se, odanost ljepoti; druga je prisega domovini, treća se odnosi na kršćanski odgoj i kršćansku tradiciju, četvrta na slobodu. Sve ga četiri određuju prema okruženju, zavičaju, Svijetu, Nebu." Na drugomu će mjestu Zidić reći: „Kad je Dulčić, još i ne sluteći sve posljedice svoje odluke, prihvatio ponudu splitskih franjevaca – a time i primio svoje stigme – da naslika Krista u trijumfu, Krista Kralja, na golemoj zidnoj površini iza glavnoga oltara, kardinal je Stepinac, interniran i polako rovan, umirao u Krašiću. Splitska je freska u sljedećih nekoliko godina Dulčića učinila velikim slikarom sakralnoga likovnoga moderniteta."

Dulčić je umro u Zagrebu, drugoga dana u ožujku, na drugu korizmenu nedjelju 1975. godine.

Adobe PDF PrintEngine

Sva prava pridržana.
Nijedan se dio ove knjige ne smije umnožavati, fotokopirati, reproducirati ni prenositi u bilo kakvu obliku (elektronički, mehanički i sl.) bez prethodne pisane suglasnosti nakladnika.

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001056597.

Tiskano u Hrvatskoj, veljača 2020.
1 2 3 4 5 * 24 23 22 21 20

Adobe PDF PrintEngine